

## АНОТАЦІЇ

**Малькова Я.П. Професійна підготовка майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців.** – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). – Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Полтава, 2025.

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення й практичне розв'язання актуальної на сьогодні проблеми професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, що виявляється в теоретичному обґрунтуванні та реалізації відповідних педагогічних умов й експериментальному доведенні їх ефективності. Результати проведеного теоретико-експериментального дослідження продемонстрували об'єктивність вихідних положень і засвідчили вирішення поставлених у дисертаційній роботі завдань.

**Наукова новизна дослідження** полягає в тому, що: *вперше* визначено та науково обґрунтовано педагогічні умови професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, що передбачають удосконалення змісту професійної підготовки зі спрямованістю на забезпечення у майбутніх тренерів стійкої мотивації та науково-теоретичної готовності в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців; застосування інтерактивних технологій навчання з орієнтуванням на забезпечення діяльнісно-технологічної та індивідуально-психологічної готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців; розробки та впровадження в зміст тренерської практики практико-орієнтованих завдань спрямованих на забезпечення майбутніх тренерів первинним досвідом та усвідомлення потреби у

постійному професійному самовдосконаленні в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців; подано авторське трактування сутності понять «соціальне здоров'я юного паралімпійця», «професійна готовність майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців» та визначено її складові як результату професійної підготовки, а також критерії, показники та рівні її сформованості;

– уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців: «професійна готовність майбутніх тренерів», «професійна підготовка», «готовність», «професійна готовність»;

– *удосконалено* організаційні форми й методи професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців;

– *подальшого розвитку* набули уявлення про інтерактивні технології, форми та методи професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців.

**Практичне значення** дослідження полягає в розробці й впровадженні в практику роботи закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів спеціальності «Фізична культура та спорт» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, педагогічних умов професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, що передбачали впровадження в структуру фахових дисциплін відповідних лекцій, проєктів, майстер-класів тощо; у структуру організаційно-тренерської (навчальної) практики та тренерської практики (виробнича) – практико орієнтованих завдань задля формування готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців у контексті набуття практичного досвіду формування соціального здоров'я юних паралімпійців; розроблено діагностичний інструментарій для визначення рівня сформованості готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців.

Результати дослідження можуть бути **використані** в процесі

професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, у науково-педагогічній підготовці здобувачів фахового педагогічно-спортивного профілю, а також у системі самоосвітньої діяльності майбутніх тренерів та підвищення кваліфікації фахівців та здобувачів закладів фахової передвищої та вищої освіти України.

У першому розділі дисертаційної роботи визначено теоретичні засади професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, зокрема проаналізовано наявні дослідження щодо професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту, зокрема майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, розроблено діагностичний інструментарій щодо визначення та стану сформованості професійної готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців.

Проаналізовано та розкрито сутність таких дефініцій як: «соціальне здоров'я особистості», «соціальне здоров'я підлітків», «соціальне здоров'я підлітків», а також сутнісно близьких дефініцій «соціалізація», «соціалізація дітей з особливими освітніми потребами» та інших, на цій основі, сформульоване авторське бачення поняття *«соціальне здоров'я юного паралімпійця»*, сутність якої утворюють такі структурні компоненти: здатність до швидкої адаптації в соціальному середовищі; прагнення саморозвитку та самореалізації в різних сферах суспільного життя та громадянами своєї країни; соціальна комунікативність крізь призму критичного мислення; готовність до здорової спортивної конкуренції.

На основі проведеного аналізу понять «професійна підготовка», «готовність», «професійна готовність» визначено зміст поняття «професійна готовність майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців» - стійке якісне утворення, що розкривається через синтез необхідних знань, вмінь, вмотивованості в сфері постійного професійного самовдосконалення та здатності до інноваційної діяльності в контексті формування соціального здоров'я юних паралімпійців.

На підставі аналізу наукової літератури розроблено критерії професійної готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, зокрема: мотиваційно-ціннісний критерій (передбачає наявність у майбутніх тренерів ціннісного відношення до майбутньої професійної діяльності взагалі та до формування соціального здоров'я юних паралімпійців зокрема, готовність до постійного професійного зростання (самовдосконалення) в зазначеному вище контексті); науково-теоретичний критерій (характеризується наявністю у майбутніх тренерів сукупності необхідних знань в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців); діяльнісно-технологічний критерій (передбачає наявність у майбутніх тренерів комплексу необхідних умінь щодо формування соціального здоров'я юних паралімпійців); індивідуально-психологічний критерій (вміщує в собі такі показники як: наявність у майбутніх тренерів професійно-важливих якостей (емпатія, креативність, фосилізація), які поряд з іншими відіграють найбільше значення у формуванні соціального здоров'я юних паралімпійців).

Розроблено та змістовно охарактеризовано рівні сформованості професійної готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців– високий, середній, низький.

Установлено переважно низький рівень сформованості професійної готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців на етапі вихідного контролю.

У другому розділі дисертаційної роботи визначено та обґрунтовано низку педагогічних умов професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, зокрема:

- удосконалення змісту професійної підготовки зі спрямованістю на забезпечення у майбутніх тренерів стійкої мотивації та науково-теоретичної готовності в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців;

- застосування інтерактивних технологій навчання з орієнтуванням на забезпечення діяльнісно-технологічної та індивідуально-психологічної

готовності майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців;

– розробки та впровадження в зміст тренерської практики практико-орієнтованих завдань спрямованих на забезпечення майбутніх тренерів первинним досвідом та усвідомлення потреби у постійному професійному самовдосконаленні в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців.

Висвітлено перебіг експериментальної перевірки ефективності визначених й обґрунтованих педагогічних умов професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, для чого було проведено педагогічний експеримент (констатувальний та контрольний)

Реалізація першої педагогічної умови відбувалась шляхом удосконалення змісту робочих програм освітніх компонентів (професійного циклу) передбачених для обов'язкового вивчення здобувачами вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», зокрема: «Вступ до спеціальності», «Основи наукових досліджень та спортивної метрології», «Олімпійський та професійний спорт», додатковими темами, що були спрямовані на озброєння майбутніх тренерів сукупністю необхідних знань зокрема: стосовно сутності, змісту та структури соціального здоров'я юних паралімпійців, особливостей формування окремих складових соціального здоров'я юних паралімпійців, усвідомлення потенціалу навчально-тренувального процесу в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців, розуміння можливостей навчально-тренувального процесу в контексті формування соціального здоров'я юних паралімпійців, а також особливості взаємодії тренера з юними паралімпійцями щодо підвищення їх рівня соціального здоров'я, знань з діагностики стану сформованості юних паралімпійців, сучасних технології заохочення юних паралімпійців до підвищенні рівня власного соціального здоров'я, організації та методики формування соціального здоров'я юних паралімпійців в межах навчально-

тренувального процесу», взаємодії з сім'єю дитини з особливими потребами (юними паралімпійцями) та закладами середньої освіти з метою злагоджених та чітко скоординованих зусиль щодо формування соціального здоров'я юних паралімпійців.

Реалізація другої педагогічної умови відбувалось шляхом застосування при викладанні додаткової тематики до освітніх компонентів професійного циклу («Вступ до спеціальності», «Основи наукових досліджень та спортивної метрології», «Олімпійський та професійний спорт») інтерактивних технологій навчання: метод сторітелінгу, World Cafe, casestudy, мозкового штурму, лекції з аналізом конкретних ситуацій, ділова гра, методу інцидентів; Open Space«Відкритий простір», Dynamic facilitation «Динамічна фасилітація», лекції-прес-конференції, Оксфордських дебатів, «Ажурна пилка», Action Learning (навчання на досвіді інших), проектного методу, Graphic facilitation (графічна фасилітація), рольової гри, лекції-консультації, проблемної лекції, Модель «Діади» (Duads).

Реалізація третьої педагогічної умови характеризувалась впровадженням в зміст організаційно-тренерської (навчальної) практики таких завдань, як: вивчення та аналіз нормативно-правових документів з питань в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців; вивчення стану формування соціального здоров'я юних паралімпійців в межах навчально-тренувального процесу (зокрема застосування тренерами методів формування соціального здоров'я юних паралімпійців в процесі тренерської діяльності); дослідження стану сформованості соціального здоров'я юних паралімпійців; аналіз впливу організації спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів на процес формування соціального здоров'я юних паралімпійців. В межах тренерської практики (виробнича) передбачались професійно-орієнтовані завдання спрямовані на забезпечення майбутніх тренерів первинним досвідом та усвідомлення потреби у постійному професійному самовдосконаленні в сфері формування соціального здоров'я юних паралімпійців, зокрема: складання загального

річного плану роботи груп ДЮСШ зі спрямованістю на підвищення рівня сформованості соціального здоров'я юних паралімпійців; аналіз узагальнення досвіду формування соціального здоров'я юних паралімпійців; підготовка, організація та безпосередньо проведення навчально-тренувальних занять з урахуванням потреби підвищення рівня сформованості соціального здоров'я юних паралімпійців; взяття участі в пропагандистській роботі з юними паралімпійцями та тренерсько-викладацьким складом стосовно питань підвищення соціального здоров'я; здійснення педагогічного аналізу тренувального заняття в контексті формування соціального здоров'я юних паралімпійців; розроблення та проведення заходу з формування соціального здоров'я юних паралімпійців; здійснення індивідуальних бесід з метою з'ясування наявних проблем та труднощів взаємодії в соціумі (мікро-, мезо- та макросередовищі); проведення анкетування щодо міжособистісної взаємодії в колективі з обробкою даних за допомогою сучасних інформаційних технологій, суміщення практики з науково-дослідною роботою, зокрема в контексті підготовки курсової роботи (з теорії та методики спортивного тренування в обраному виді спорту) за темами в сфері підвищення рівня сформованості соціального здоров'я юних паралімпійців.

Ефективність педагогічних умов професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців було доведено під час контрольного етапу експерименту за допомогою методів математичної статистики (критерій Пірсона  $\chi^2$ ), що підтвердило статистично значущі відмінності між даними контрольної та експериментальної групи.

Перспективним напрямком наукового пошуку - дослідження проблеми вдосконалення змістовної та технологічної складових в процесі підвищення кваліфікації діючих тренерів.

***Ключові слова:** професійна підготовка майбутніх тренерів, готовність майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців, соціальне здоров'я, особи з обмеженими можливостями, професійна готовність, педагогічні умови, інтерактивні технології.*

## СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

*Статті в наукових фахових виданнях України, зокрема, які включені до міжнародних наукометричних баз:*

1. **Малькова Я. П.**, Бабич В. І., Гордієнко П. Ю. Сутність та зміст поняття «соціальне здоров'я юного паралімпійця. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 34. Том. 4. Дрогобич. 2020. С. 191–195. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-4-28>

2. Бабич В. І., Полулященко Ю. М., Дубовой О. В., Зайцев В. О., Гордієнко П. Ю., **Малькова Я. П.**, Дубовой В. В. Аналіз стану сформованості соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи та шляхи удосконалення навчальної програми з фізичного виховання. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*. Старобільськ, 2020. № 1(332). С. 140–154. DOI:10.12958/2227-2844-2020-1(332)-140-154

3. **Малькова Я. П.**, Дубовой О. В., Бабич В. І., Зайцев В. О., Гордієнко П. Ю. Визначення чинників, що спонукають до занять спортом осіб з обмеженими можливостями. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2021. № 77. Том 2. С. 23–27. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.77-2.4>

4. Дубовой О. В., Бабич В. І., Дубовой В. В., Зайцев В. О., Галюза С. С., Гордієнко П. Ю., **Малькова Я. П.** Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту в умовах дистанційного навчання в університетах. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*. Старобільськ 2021. №6(344) Ч.ІІ, С. 40–48. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6\(344\)-2-40-48](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-40-48)

5. Бабич В.І., Янович І.В., **Малькова Я. П.** Пошук шляхів удосконалення системи оцінювання знань майбутніх фахівців в сфері фізичної культури і спорту з освітнього компоненту «Олімпійський,



професійний та адаптивний спорт». *Інноваційна педагогіка*. № 61. Том 1. 2023. С. 85–88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/61.1.15>

6. Кабацька О. В., Куйдіна Т. М., Бабич Л. М. **Малькова Я. П.** Підходи до освіти студентів в процесі формування системи здоров'язбережувального освітнього середовища. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023. № 3 (161). С. 86–90. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.03\(161\).20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.03(161).20)

*Стаття в зарубіжному науковому виданні:*

7. Babich V., Poluljasshenko Yu., Zaytsev V., **Malkova Ya.** A methodology for reducing the neuro-psychic stress of students with deviations in the state of somatic health. *Journal of Physical Education and Sport®.*, 18 Supplement issue 2, Art 179, pp. 1203 - 1208, 2018. pp. 1203-1208. online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES (періодичне видання включено до наукометричної бази **Scopus**) DOI: 10.7752/jpes.2018.s2179

*Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:*

8. **Малькова Я. П.**, Бабич В. І., Бабич Л. М. Проблеми формування соціального здоров'я юних паралімпійців. *The III th International scientific and practical conference «Theory, science and practice»* (Токуо, october 05-08, 2020). Токуо, Japan 2020. P. 269–270. DOI - 10.46299/ISG.2020.II.III.

9. **Малькова Я. П.**, Бабич В.І., Янович І.В. Місце освітнього компонента «олімпійський і професійний спорт» в контекст і професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців. *«Sectoral researchxxi: characteristics and features»* : матеріали IV Міжнародної науково-теоретичної конференції (Чикаго, 8 вересня 2023). 2023. P.124-125.

10. Бабич В.І., **Малькова Я.П.**, Дубовой В.В., Зайцев В.О. Пошук шляхів підвищення спортивної майстерності юних паралімпійців з урахування стану сформованості соціального здоров'я. *«Sectoral researchxxi:*

*characteristics and features»* : матеріали IV Міжнародної науково-теоретичної конференції (Чикаго, 8 вересня 2023). 2023. Р.129-130.

## ANNOTATION

**Malkova Ya. P. Professional Training of Future Coaches for the Formation of Social Health among Young Paralympians.** – Qualification scientific work in manuscript.

The thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 01 Education/Pedagogy in Specialty 015 Professional education (by specialization). – State institution «Luhansk Taras Shevchenko National University», Poltava, 2025.

The dissertation presents a theoretical generalization and practical solution to the relevant contemporary problem of professional training of future coaches for the formation of social health among young Paralympians. This is reflected in the theoretical substantiation and implementation of corresponding pedagogical conditions, as well as in the experimental verification of their effectiveness. The results of the conducted theoretical and experimental research demonstrated the objectivity of the initial provisions and confirmed the solution of the tasks set in the dissertation.

The scientific novelty of the research lies in the fact that:

– for the first time, pedagogical conditions for the professional training of future coaches aimed at developing social health in young Paralympians have been identified and theoretically substantiated. These conditions include:

– improving the content of professional training to ensure the formation of stable motivation and scientific-theoretical readiness in future coaches for fostering social health among young Paralympians;

– applying interactive learning technologies to develop their activity-based, technological, and individual-psychological readiness;

– developing and integrating practice-oriented tasks into coaching internships to provide future coaches with primary practical experience and foster the need for continuous professional self-improvement in this field.

The author also offers an original interpretation of the key concepts «social health of a young Paralympian» and «professional readiness of future coaches to foster social health in young Paralympians», defining their structural components, as well as establishing criteria, indicators, and levels of readiness formation.

The study clarifies the conceptual and categorical framework related to the research problem—namely, the notions of «professional readiness of future coaches», «professional training», «readiness» and «professional readiness».

Organizational forms and methods of professional training have been improved, and the understanding of interactive technologies, forms, and methods used to train future coaches for developing social health among young Paralympians has been further developed.

The practical significance of the research lies in the development and implementation of pedagogical conditions for the professional training of future coaches into higher education institutions that prepare students majoring in Physical Culture and Sports (bachelor's level). These include incorporating relevant lectures, projects, and master classes into the curriculum; integrating practice-oriented tasks into academic and industrial coaching internships; and providing diagnostic tools to assess the level of readiness of future coaches to foster social health among young Paralympians.

The findings can be applied in the professional training process of future coaches, in the pedagogical and scientific preparation of students in physical education and sports programs, and within the systems of self-education and professional development of specialists in Ukraine's higher and pre-higher education institutions.

The first chapter outlines the theoretical foundations of the professional training of future coaches for fostering social health among young Paralympians. It includes an analysis of existing research on the professional preparation of

specialists in physical education and sports, the development of diagnostic tools for assessing readiness, and the conceptualization of key definitions such as «social health of an individual», «social health of adolescents», «socialization» and «socialization of children with special educational needs». On this basis, the author formulates an original definition of «social health of a young Paralympian» as a multidimensional construct encompassing: adaptability in the social environment; striving for self-development and self-realization; social communicativeness through critical thinking; and readiness for fair and healthy sports competition.

The dissertation defines «professional readiness of future coaches to foster social health among young Paralympians» as a stable personal formation integrating the necessary knowledge, skills, motivation for lifelong professional self-improvement, and the capacity for innovative activity within the context of forming social health in young Paralympians.

Based on a thorough literature review, four criteria for assessing this readiness were identified:

- Motivational-value criterion – reflecting the trainee’s value-based attitude toward the profession and the process of forming social health among Paralympians, as well as readiness for continuous professional growth;
- Scientific-theoretical criterion – characterized by the acquisition of necessary theoretical knowledge;
- Activity-technological criterion – representing the possession of essential practical skills;
- Individual-psychological criterion – encompassing professionally important personal qualities such as empathy, creativity, and resilience.

Three levels of readiness formation—high, medium, and low—were developed and described. The diagnostic results revealed that most future coaches initially demonstrated a low level of readiness.

The second chapter defines and substantiates the pedagogical conditions for effective professional training, including:

- enhancement of training content to build motivation and theoretical competence;
- integration of interactive teaching technologies (e.g., storytelling, World Café, case study, brainstorming, incident method, open space, dynamic facilitation, Oxford debates, action learning, project method, graphic facilitation, role play, problem lectures, and the Dyads model);
- implementation of practice-oriented tasks during coaching internships, enabling students to gain firsthand experience and develop awareness of the need for continuous professional self-improvement.

The experimental verification of these conditions, carried out through a pedagogical experiment (diagnostic and control stages), demonstrated statistically significant improvements in the experimental group compared to the control group, as confirmed by Pearson's chi-square test ( $\chi^2$ ).

The prospects for further research include studying ways to enhance the content and technological components of the professional development programs for practicing coaches.

**Keywords:** professional training of future coaches, readiness to foster social health among young Paralympians, social health, persons with disabilities, professional readiness, pedagogical conditions, interactive technologies.

## LIST OF PUBLICATIONS ON THE TOPIC OF THESIS

### Articles in scientific professional publications

1. **Malkova, Ya. P.**, Babich, V. I., & Hordiienko, P. Yu. (2020). *The essence and content of the concept "social health of a young Paralympian."* Topical Issues of the Humanities, Issue 34, Vol. 4, Drohobych, pp. 191–195. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-4-28>
2. Babich, V. I., Poluliashchenko, Yu. M., Dubovyi, O. V., Zaitsev, V. O., Hordiienko, P. Yu., **Malkova, Ya. P.**, & Dubovyi, V. V. (2020). *Analysis of the formation level of social health among students of special medical groups and*

*ways to improve the physical education curriculum*. Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University (Pedagogical Sciences), Starobilsk, No. 1(332), pp. 140–154. DOI: [10.12958/2227-2844-2020-1\(332\)-140-154](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2020-1(332)-140-154)

3. **Malkova, Ya. P.**, Dubovyi, O. V., Babich, V. I., Zaitsev, V. O., & Hordiienko, P. Yu. (2021). *Identification of factors motivating people with disabilities to engage in sports*. Pedagogy of Creative Personality Formation in Higher and General Education Schools, Zaporizhzhia, No. 77, Vol. 2, pp. 23–27. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.77-2.4>

4. Dubovyi, O. V., Babich, V. I., Dubovyi, V. V., Zaitsev, V. O., Haliuza, S. S., Hordiienko, P. Yu., & **Malkova, Ya. P.** (2021). *Problems of professional training of future specialists in physical culture and sports under distance learning conditions in universities*. Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University (Pedagogical Sciences), Starobilsk, 2021, No. 6(344), Part II, pp. 40–48. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6\(344\)-2-40-48](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-40-48)

5. Babich, V. I., Yanovych, I. V., & **Malkova, Ya. P.** (2023). *Searching for ways to improve the knowledge assessment system of future specialists in physical culture and sports within the educational component “Olympic, professional and adaptive sports.”* Innovative Pedagogy, No. 61, Vol. 1, pp. 85–88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/61.1.15>

6. Kabatska, O. V., Kuydina, T. M., Babich, L. M., & **Malkova, Ya. P.** (2023). *Approaches to students' education in the process of forming a health-preserving educational environment system*. Scientific Journal of NPU named after M. P. Drahomanov. Series 15: Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sports), No. 3(161), pp. 86–90. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.03\(161\).20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.03(161).20)

*Articles in foreign scientific journals:*

7. Babich, V., Poluljasshenko, Yu., Zaytsev, V., & **Malkova, Ya.** (2018). *A methodology for reducing the neuro-psychic stress of students with deviations in somatic health*. Journal of Physical Education and Sport, 18 (Supplement Issue 2),

Article 179, pp. 1203–1208. Online ISSN: 2247–806X; Print ISSN: 2247–8051.  
(Indexed in Scopus). DOI: 10.7752/jpes.2018.s2179

*Articles in other publications, conference proceedings:*

8. **Malkova, Ya. P.**, Babich, V. I., & Babich, L. M. (2020). *Problems of forming the social health of young Paralympians*. In *The III International Scientific and Practical Conference “Theory, Science and Practice”* (Tokyo, October 5–8, 2020), pp. 269–270. DOI: 10.46299/ISG.2020.II.III

9. **Malkova, Ya. P.**, Babich, V. I., & Yanovych, I. V. (2023). *The place of the educational component “Olympic and professional sports” in the context of training future coaches for forming the social health of young Paralympians*. In *Sectoral Research XXI: Characteristics and Features* (Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, Chicago, September 8, 2023), pp. 124–125.

10. Babich, V. I., **Malkova, Ya. P.**, Dubovyi, V. V., & Zaitsev, V. O. (2023). *Searching for ways to improve the sports skills of young Paralympians taking into account the level of social health formation*. In *Sectoral Research XXI: Characteristics and Features* (Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, Chicago, September 8, 2023), pp. 129–130.